

11. Standard pro dobrou knihovnu

Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky byl poprvé vydán v roce 2005.

Jeho cílem je stanovení podmínek pro kvalitní poskytování služeb knihoven. V průběhu let byl několikrát novelizován, v roce 2023 vyšlo již 5., aktualizované vydání ¹⁾.

Standard pro dobrou knihovnu v průběhu let reflektuje změny v nabídce a poskytování služeb knihovny. Úzce souvisí především s hodnocením výkonů a kvality činnosti knihoven.

Národní knihovna ČR - Knihovnický institut
vydává již 5., aktualizované vydání
Standardu pro dobrou knihovnu

Obr. 29 – Standard pro dobrou knihovnu

Metodický pokyn stanovuje základní kvantitativní a kvalitativní podmínky pro poskytování knihovnických služeb pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi a kraji na území České republiky, zapsané v evidenci knihoven Ministerstva kultury ČR.

Vychází z obecných principů Manifestu IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách z roku 2022 ²⁾ a související směrnice IFLA: Služby veřejných knihoven z roku 2012 ³⁾.

VYHODNOCOVÁNÍ STANDARDU VKIS

Materiál se zabývá mnoha okruhy činnosti a podmínek pro poskytování knihovnických služeb. Jeho součástí je vyhodnocování plnění standardu VKIS. To vychází ze statistického šetření, které je prováděno na základě výkazu Kult (MK) 12-01 a doplňováno je dílčí analýzou či průzkumem.

Pomocí statistických dat je možno hodnotit tyto ukazatele standardu:

- bezbariérový přístup (ano - ne),
- nabídka veřejné wi-fi (ano - ne),
- počet provozních hodin pro veřejnost,
- náklady na knihovní fond na obyvatele,
- objem knihovního fondu na 1 000 obyvatel,
- procento obnovy knihovního fondu,
- prostory knihovny pro uživatele v m² na 1 000 obyvatel,
- počet studijních míst,
- počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu,
- web/webová stránka knihovny (ano - ne),
- elektronický katalog knihovny (OPAC) na internetu (ano - ne),
- počet vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit knihovny,
- vzdělávání pracovníků knihovny.

Standard VKIS vyhodnocuje:

- na místní úrovni provozovatel knihovny,
- na krajské úrovni krajská knihovna, případně ve spolupráci s knihovnami pověřenými výkonem regionálních funkcí,
- na celostátní úrovni Národní knihovna České republiky.

PŘÍKLAD DOBRÉ PRAXE

Pravidelná hodnocení standardu VKIS zveřejňuje na svém webu např. Krajská knihovna F. Bartoše ve Zlíně, a to od roku 2010 ⁴⁾, či Knihovna Ústeckého kraje ⁵⁾.

¹⁾
Dostupné z: https://mk.gov.cz/doc/cms_library/metodicky_pokyn_pro_-vkis_2023_defp-17952.pdf

²⁾
Manifest IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách 2022. Dostupné z:
https://ipk.nkp.cz/legislativa/mezinarodni-doporuceni/Manifest_UNESCO.htm

³⁾
KOONTZ, Christie a Barbara GUBBIN, ed. Služby veřejných knihoven: směrnice IFLA. 2., zcela přeprac. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut, 2012. ISBN 978-80-7050-612-7. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/IFLA/sluzby-verejnych-knihovensmernice-ifla-.pdf>

⁴⁾
Dostupné z: <https://www.kfbz.cz/standard-verejnych-knihovnickych-informacnich-sluzeb-vkis>

⁵⁾
Dostupné z: <https://www.knihovnauk.cz/wp-content/upÚstecký krajloads/2021/05/ Hodnoceni->

standardu-VKIS2020-Ustecky-kraj.pdf

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/statistika/standard_pro_dobrou_knihovnu?rev=1742293081

Last update: **2025/03/18 11:18**

